

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 30P/6/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112200477
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2013:5112200477.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Renátou Sýkorovou vo veci starostlivosti o

maloletá I. X., nar. XX.X.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov: matka J. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z., O. G. XXXX/XX a otec P. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. XXX, toho času bytom S. XX, B., okres W., K. republika, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletej I. výživným vo výške 100 EUR mesačne s účinnosťou od 1.6.2012, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej.

Nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.6.2012 do 30.6.2013 vo výške 436,93 EUR súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 EUR k rukám matky spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 30P/1/2008-41 zo dňa 28.7.2008 v časti výživného na maloletú I..

o d ô v o d n e n i e :

Matka sa svojím návrhom podaný na Okresný súd Žilina dňa 19.6.2012 domáhala, aby súd zvýšil výživné na maloletú I. na sumu 100 EUR mesačne od podania návrhu, vzhľadom k tomu, že od posledného rozhodovania súdu o výživnom v roku 2008 došlo k zmene pomerov.

Súd nariadil vo veci pojednávanie. Otec sa na pojednávanie nedostavil, doručenie mal riadne a včas vykázané. Svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil, ani nepožiadaval o odročenie pojednávania. Vzhľadom k tomu súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti otca.

Z výsluchu matky na pojednávaní súd zistil, že trvá na svojom návrhu. Od septembra 2012 nastúpila maloletá do 1. ročníka základnej školy. Zvýšili sa jej výdavky vzhľadom na vek na stravu, ošatenie, výdavky so školou. V jedálni poplatok za stravu predstavuje 22 EUR, na začiatku školského roka platila ZRŠ 10 EUR. Má bežné výdavky. S dcérou bývajú v dvojizbovom byte s mamou a bratom. Je

zamestnaná, jej príjem je okolo 360 EUR v čistom. Poberá prídavok na maloletú a náhradné výživné, ktoré je jej vyplácané od mája 2012. Do domácnosti prispieva tak, že zakupuje potraviny. V súčasnej dobe externe študuje sociálnu prácu v X.. Je v 2. ročníku a školné predstavuje 700 EUR. Mesačne cestovné predstavuje okolo 50 EUR. Ďalšie výdavky sú so zakupovaním učebníc. Nie je vlastníčkou žiadnych nehnuteľností ani hnutelných vecí väčšej hodnoty. Uviedla, že keď podávala na polícii trestné oznámenie, vyšetrovateľ jej uviedol, že otec žije v K. republike a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi.

Z výsluchu kolízneho opatrovníka na pojednávaní súd zistil, že je dôvod na zvýšenie výživného a výška výživného, ktoré žiada matka, zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej. Otec v trestnom konaní uvádzal, že si privyrába brigádnickou činnosťou. Je podľa jeho názoru preto v možnostiach otca na výživu žiadaným výživným prispievať.

Z protokolu o výsluchu obvineného dňa 27.4.2012 súd zistil, že otec je nezamestnaný, bez zdravotného obmedzenia. V K. republike žije asi 8 rokov. Je si vedomý, že má platiť výživné na dcéru I. 2.000,- Sk. Od 1.9.2009 neuhradil ani jednu platbu výživného, pretože bol v zlej finančnej situácii. Nemohol si zabezpečiť vhodné zamestnanie. Živí ho jeho družka a do domácnosti prispieva zárobkom z príležitostných brigád. Nárazovo pracuje v chove hydiny, zarobí si okolo 4.000,-Sk čistého mesačne. Iné príjmy nemá. Naposledy bol zamestnaný v spoločnosti W. a.s.. Pracovný pomer ukončil na dohodu, pretože bolo málo práce a mal nejaké nezhody s majsterkou. Dcéru nenavštevuje, ani nekontaktuje, žiadne darčeky jej neposiela. Má syna Y. X., nar. X.XX.XXXX. S matkou bývajú v spoločnej domácnosti v trojizbovom byte. Za tento byt platia mesačne 5.800,-Kč a energie 1.300,-Kč. Nevlastní žiadne vozidlo. Sú na neho evidované tri vozidlá, ale iba administratívne. Na úrade práce sa nebol nikdy zaevidovať ako uchádzač o zamestnanie. V minulosti bral dve pôžičky vo výške 50.000,-Kč a 100.000,-Kč. Keď prišiel o zamestnanie, tieto prestal splácať a sú vymáhané exekučne. Tieto exekúcie boli zastavené z dôvodu straty zamestnania a pretože je nemajetný. Uviedol, že keby nebol v zlej finančnej situácii, výživné by uhradil v plnej výške. Plateniu sa nijako nevyhýba. V prípade, ak si nájde nejaké zamestnanie, bude sa snažiť výživné uhradiť.

Zo správy zamestnávateľa matky P. s.r.o. X. súd zistil, že priemerný mesačný čistý zárobok matky za obdobie 1-6/2012 predstavoval sumu 363 EUR.

Z oznámenia bývalého zamestnávateľa otca W. a.s. W. súd zistil, že otec bol zamestnaný v tejto organizácii od X.XX.XXXX. Až do júna 2008 patril medzi zamestnancov s pravidelnou dochádzkou, svoje pracovné povinnosti si vždy plnil včas a v požadovanej kvalite. Odo dňa 25.6.2008 prestal bez udania dôvodu dochádzať do zamestnania, na adrese prechodného bydliska sa nezdržoval, na telefonické sms výzvy neodpovedal. Pracovný pomer s ním bol ukončený dňa 4.7.2008 pre neospravedlnenú absenciu. Jeho priemerný mesačný čistý zárobok predstavoval okolo 13.867,-Kč.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Na základe vykonaného dokazovania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, výsluchom matky, kolízneho opatrovníka a vyjadrením otca v trestnom konaní, dospel súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 30P/1/2008-41 zo dňa 28.7.2008, ktorým súd zveril maloletú I. do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na jej výživu výživným vo výške 2.000,-Sk mesačne a bol upravený styk otca s maloletou I. bez obmedzenia po vzájomnej dohode s matkou za prítomnosti matky. Otec bol v tom čase zamestnaný a jeho priemerný mesačný čistý zárobok predstavoval 15.140,-Kč. Matka poberala rodičovský príspevok vo výške 4.560,-Sk mesačne.

Pri svojom rozhodovaní o zmene výživného súd porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase vydania rozhodnutia. Súd porovnal u oboch rodičov navzájom možnosti, schopnosti a majetkové pomery, prihliadol k odôvodneným potrebám maloletej. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Súd posudzuje zmenu pomerov od posledného rozhodovania súdu o výživnom, zisťuje okolnosti, ktoré sa závažnejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov.

Súd zistil, že matka je zamestnaná, jej príjem predstavuje okolo 363 EUR mesačne. S maloletou žije v byte so svojou matkou a bratom. V súčasnej dobe externe študuje sociálnu prácu v X. X.. Má výdavky so štúdiom, platí školné a cestovné do školy. Treba uviesť, že otec si neplní svoju vyživovaciu povinnosť k svojej dcére. Trestným rozkazom Okresného súdu Žilina č. k. 3T/134/2009-100 zo dňa 24.8.2009 bol otec odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom na 1 rok, za prečin zanedbania povinnej výživy a trestným rozkazom Okresného súdu Žilina č. k. 3T/100/2012-136 zo dňa 8.8.2012 bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu na 2 roky za prečin zanedbania povinnej výživy. Otec bol vypočúvaný políciou K. republiky, vzhľadom na zahájenie trestného stíhania z prečinu zanedbania povinnej výživy, pričom vo svojej výpovedi dňa 27.4.2012 uviedol, že si je vedomý, že neplní si svoju vyživovaciu povinnosť. Uviedol, že pracovný pomer s predchádzajúcim zamestnávateľom W. bol ukončený dohodou, mal nejaké nezhody s majsterkou. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k synovi Y., ktorý sa narodil X.XX.XXXX. S ním a s jeho matkou žijú v spoločnej domácnosti v trojizbovom byte. Uviedol, že

si privyrába príležitostne mesačne okolo 4.000,-Kč. Má výdavky s bývaním vo výške 5.800,-Kč a energie 1.300,-Kč. Nie je vlastníkom žiadneho vozidla. Na jeho osobu sú evidované tri vozidlá, ale iba administratívne. Bral si dve pôžičky vo výške 50.000,-Kč a 100.000,-Kč, ktoré nespláca, keďže stratil zamestnanie. Exekúcie boli zastavené z dôvodu, že je nemajetný. Je nepochybné, že došlo k zmene pomerov na strane maloletej, ktorá začala navštevovať od septembra 2012 základnú školu. Vzhľadom na vek zvýšili sa jej výdavky v súvislosti so stravou, ošatením, zvýšili sa výdavky v súvislosti so školou. Súd svojou úvahou zvýšil výživné na sumu 100 EUR mesačne od 1.6.2012, od začiatku mesiaca v ktorom bol podávaný návrh na zvýšenie výživného, teda od času a vo výške ako žiadala matka. Podľa názoru súdu takto určená výška výživného zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej, vzhľadom k možnostiam a schopnostiam otca, pričom súd vychádzal z potenciality príjmov otca, zo zárobku, ktorý otec naposledy dosahoval, pretože súd je názoru, že otec sa sám vzdal zamestnania v spoločnosti W. a.s., ktorá súdu oznámila, že otec bez udania dôvodu prestal dochádzať do zamestnania od júna 2008, na telefonické sms výzvy neodpovedal, a z toho dôvodu s ním bol rozviazaný pracovný pomer pre neospravedlnenú absenciu. Naposledy dosahoval príjem 13.867,-Kč a z takéhoto príjmu otec môže prispievať určeným výživným. Súd prihliadol na výdavky otca, ktoré uvádzal vo svojom výsluchu v trestnom konaní, prihliadol na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca k mal. synovi, s matkou ktorého žijú v spoločnej domácnosti, pričom na nákladoch domácnosti sa podieľajú spoločne. Súd poukazuje na nezodpovedný prístup otca, ktorý si neplní vyživovaciu povinnosť k svojej dcére, už dvakrát bol odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy, o dcéru sa žiadnym spôsobom nezaujíma, vyživovaciu povinnosť ponecháva len na matke maloletej. Podľa názoru súdu ide skôr o neochotu platiť výživné ako o nedostatok finančných prostriedkov. Súd poznamenáva, že je povinnosťou obidvoch rodičov venovať všetky sily k čo najoptimálnejšiemu zaisteniu výživy a ďalších potrieb svojho dieťaťa podľa svojich faktických schopností a možností, v súlade s ustanovením § 62 Zákona o rodine. Každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb maloletej.

Naposledy bolo určené výživné v apríli 2008 vo výške 2.000,-Sk, čo predstavuje 66,39 EUR. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.6.2012 do 30.6.2013 vo výške 436,93 EUR (13 mesiacov x 33,61 EUR - rozdiel medzi naposledy určeným výživným a zvýšeným výživným), súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 EUR k rukám matky spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p.. Pri nezaplatení jednej splátky sa stane splatným celý nedoplatok.

Súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Podľa § 81 ods. 1 O.s.p., aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých.

V súlade s ustanovením § 163 ods. 2 O.s.p. súd zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 30P/1/2008-41 zo dňa 28.4.2008 v časti výživného na maloletú I..

Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení, daní právneho poučenia o opravnom prostriedku a možnosti výkonu rozhodnutia sa matka a kolízny opatrovník vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 OSP (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané - každý rovnopis vlastnou rukou, pri právnických osobách opatrený popisom osoby oprávnenej konať za subjekt, ako aj odtlačkom razítka a datované) tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného sú predbežne vykonateľné.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. v platnom znení), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrhom na súdny výkon rozhodnutia.